

Ernest Davies feljegyzése, 1951. február 2.

SZIGORÚAN TITKOS.
DÉLI OSZTÁLYNAK

A miniszterelnök ma délután fogadta M. Djilast, M. Dedijert⁸⁸ és a jugoszláv nagykövetet. Én is jelen voltam. M. Dedijer tolmácsolt.

A miniszterelnök azt mondta, hogy megkapta a jugoszlávok fegyverszállítási kérelmét, azt rokonszenvvel és sürgősen fontolóra fogják venni. Szükséges, hogy pontosan tudjuk, mik a kívánalmaik, ezért szívesen venné, ha ezekről a fontossági sorrendet is felvázolva listát szolgáltatnának. Ezt azután a saját igényeink, kötelezettségeink és a rendelkezésre álló forrásaink fényében megfontolják. Mindössze ennyit ígérhet. Semmit sem garantálhat, mielőtt konkrét javaslatokat nem kap.

M. Djilas köszönetet mondott a miniszterelnöknek és remélte, hogy elvi döntés születik, mivel az ügy sürgős. Habár Jugoszlávia nem tagja a NATO-nak, az érdekeink azonosak. A listát a nagyköveten keresztül haladéktalanul rendelkezésre bocsájtják és várni fogják a választ. Megismételte, hogy az ügy sürgős, mivel terv alapján kell dolgozniuk [as they had to work to a plan] és remélte, hogy tudjuk, melyik oldalon állnak.

A miniszterelnök elismerését fejezte ki ezzel kapcsolatban. M. Djilas azt mondta, hogy nem szeretné rabolni a miniszterelnök idejét, mert a politikai kérdésekről már hosszabb megbeszélést folytatott velem, és nem volt köztünk nézeteltérés. Itt megjegyeztem, hogy a miniszterelnököt már a részletekbe menően tájékoztatták a megbeszélésünkről és ennek következtében teljesen tudatában van a jugoszlávok nézetének.

M. Djilas azt mondta, hogy ami az eljövendő hónapokat illeti, nehézségeknek néznek elébe. Különösen a nyersanyagszükségleteikben fognak hiányt szenvedni, amiről külön tárgyalnak. Azt mondta, hogy némely nehézségek adódnak az amerikai szállításokat illetően, habár le kívánja szögezni, hogy ezt egyáltalán nem kritikának szánja. A politikának semmi köze ehhez. Tudja, hogy nekünk is nehézségeink vannak a nyersanyagellátás terén.

A jugoszlávok igen elégedettek tünnek, és az volt a benyomásom, hálásak voltak, hogy nem utasítottuk el a kérésüket, és hajlottak rá, hogy oly kedvezően és sejtetően [indicative] interpretálják a miniszterelnök válaszát, hogy amint értesülünk róluk, a kérelmeik teljesüljenek – figyelembe véve kötelezettségeinket és szállítási kapacitásunkat.

Ernest Davies
1951. február 2.

(PRO FO 371/95539 RY1192/38G)

⁸⁸ Dedijer, Vladimir (1914–1990) boszniai jugoszláv kommunista politikus. A II. világháború alatt a *Borba* („Harc”) – a Jugoszláv Kommunista Párt lapja – főszerkesztője. 1946-ban a jugoszláv delegáció tagjaként vett részt a párizsi béketárgyalásokon. 1952-től a Jugoszláv Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja, a párt agitációs és propagandaosztályának szakértője, Tito hivatalos önéletrajzírója. 1955-ben Đilasszal együtt jugoszlávellenes propaganda-tevékenységgel vádolták meg, de csak a politikától tiltották el. 1959-ben Nyugatra emigrált. 1964-ben visszatért Jugoszláviába, majd az 1960-as évek végén végleg az Egyesült Államokban telepedett le.